

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

**Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al
context valencià**

Guia docent de l'assignatura: *Edició de materials educatius*

Professora: *Montserrat Ferrer Ripollés*

1. Dades inicials d'identificació

Nom de l'assignatura:	<i>Edició de materials educatius</i>
Caràcter:	Assignatura obligatòria d'especialitat
Màster:	Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al context valencià
Mòdul d'especialització (segon any):	Mòdul d'especialització: Assessorament Lingüístic i Cultura Literària en Empreses Editorials i de Traducció Especialitzada
Institució:	Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Professora responsable i institució:	Montserrat Ferrer. Departament de Llengües i Cultures Europees. Universitat Jaume I. Castelló Montserrat.Ferrer fil.uji.es

2. Introducció a l'assignatura

Nom de l'assignatura: <i>Edició de materials educatius</i>
Caràcter: Assignatura obligatòria d'especialitat
Bloc: Mòdul d'especialització: Assessorament Lingüístic i Cultura Literària en Empreses Editorials i de Traducció Especialitzada
Professora responsable: Montserrat Ferrer

3. Volum de treball

Assignatura: 2 crèdits	
Assistència a classes teòriques	7
Assistència a classes pràctiques	6
Preparació classes teòriques	6
Preparació classes pràctiques	6
Preparació treballs classes teòriques	6
Preparació treballs classes pràctiques	12
Realització d'exàmens	0
Preparació d'exàmens	0
Assistència a tutories	3
Assistència a seminaris i activitats	4
TOTAL VOLUM DE TREBALL	50

4. Objectius generals

Assignatura: *Edició de materials educatius*

Els objectius d'aquesta assignatura del mòdul d'especialitat: "Mòdul d'especialització: Assessorament Lingüístic i Cultura Literària en Empreses Editorials i de Traducció Especialitzada" són:

- Conèixer el context legal i social de l'edició de materials educatius per a l'ensenyament obligatori i postobligatori.
- Valorar les funcions del llibre de text i dels materials curriculars.
- Conèixer diferents tipus de materials educatius: llibre de text, material de treball autònom, material audiovisual i informàtic, material de suport, llibres de lectura, diccionaris...
- Conèixer els principis bàsics de l'ensenyament de la llengua i analitzar com es recullen en diferents materials educatius.
- Analitzar els diversos eixos organitzadors d'una programació de llengua i de literatura presents en diferents llibres de text.
- Conèixer els components principals de l'aprenentatge lingüístic: comprensió lectora, expressió escrita, expressió oral, reflexió gramatical i analitzar com apareixen als materials editats.
- Valorar la integració dels aprenentatges lingüístics en els materials didàctics.
- Analitzar críticament l'estructura de diverses unitats didàctiques.
- Valorar la importància de la diversitat discursiva com a eix de la programació.
- Analitzar diversos eixos per a la programació del discurs literari i les possibilitats d'integració dels aprenentatges lingüístics i literaris.
- Analitzar diferents tipus d'activitats didàctiques.
- Establir criteris per a l'elaboració de materials que faciliten una programació integrada de llengües.
- Analitzar els aprenentatges lingüístics que es desenvolupen des de les àrees no lingüístiques.
- Conèixer les principals dificultats de comprensió i de producció en relació amb el discurs acadèmic i els recursos explicatius que en faciliten la comprensió.
- Valorar el tipus d'informació que ha d'incloure una guia didàctica.
- Analitzar la importància del disseny, la redacció, les normes d'estil i la introducció de codis no lingüístics en l'edició de materials educatius.

5. Continguts

Assignatura: *Edició de materials educatius*

Els continguts d'aquesta assignatura són:

- Les funcions del llibre de text i dels diferents tipus de materials educatius.
- L'objecte d'aprenentatge en l'àrea de llengua i literatura. Criteris per a l'elaboració d'una programació de llengua i literatura.
- Els components de l'aprenentatge lingüístic. Conceptes, procediments i actituds.
- La integració dels usos discursius i de la reflexió gramatical.
- La integració dels aprenentatges lingüístics i literaris.
- Estructura de la unitat didàctica.
- Tipus d'activitats didàctiques.
- La programació integrada de llengües com a eina per a facilitar la transferència d'aprenentatges lingüístics.
- Característiques lingüístiques del discurs acadèmic. Destreses lingüístiques realitzades a través de les àrees no lingüístiques.

- Disseny i redacció de llibres educatius.
- Les guies didàctiques per al professorat.

6. Destreses

Assignatura: *L'edició de materials educatius*

Les destreses que es pretenen desenvolupar en el mòdul d'especialitat "Assessorament Lingüístic i Cultura Literària en Empreses Editorials i de Traducció Especialitzada" són, entre d'altres exigències, conèixer, analitzar i posar en pràctica els diferents principis que regeixen l'activitat editorial, els tipus i formes editorials i, també, analitzar, dissenyar i practicar l'edició de textos per a contextos i destinataris diferents.

Més específicament, en aquesta assignatura es pretén que l'alumne desenvolupe unes potencialitats bàsiques que li permeten:

- Disposar de criteris fonamentats per analitzar els diferents tipus de materials educatius en el mercat editorial dels territoris de llengua catalana.
- Conèixer els criteris que han de guiar una programació de llengua i literatura per tal de poder orientar l'elaboració de materials i valorar les propostes que puga rebre l'editorial.
- Conèixer la incidència que els materials educatius tenen en la pràctica de l'aula, per tal de generar una actitud ètica cap a la publicació de llibres que tindran una rellevància inqüestionable en la qualitat de l'educació que rebran infants i joves, i en la normalització lingüística del País Valencià.
- Conèixer els principals components de l'aprenentatge lingüístic (comprensió lectora, expressió escrita, expressió oral, reflexió gramatical, aprenentatges relacionats amb el discurs literari) i poder valorar l'adequació de les diferents activitats didàctiques.
- Conèixer els principis que han d'orientar una programació de llengua i de literatura per poder valorar els avantatges i els problemes que plantegen l'estructura organitzativa d'un llibre i l'estructura d'una unitat didàctica.
- Conèixer la importància dels aprenentatges de caire conceptual, procedimental i actitudinal i aplicar aquesta coneixença a l'anàlisi dels materials didàctics.
- Valorar les dificultats de comprensió que pot plantejar el discurs acadèmic en llibres d'àrees no lingüístics i conèixer els recursos explicatius que poden facilitar-ne la comprensió.
- Conèixer les necessitats i expectatives del professorat per poder dissenyar guies educatives.

7. Actituds i habilitats socials

Assignatura: *Edició de materials educatius*

Les competències i habilitats socials que cal aconseguir en aquesta assignatura són:

- Creació de grups de treball que possibiliten l'intercanvi d'informació i de valoració de diferents materials educatius.
- Habilitats personals per poder orientar l'elaboració de materials curriculars.
- Capacitat de treballar en equip amb autors de materials didàctics per garantir la coordinació del treball realitzat pels membres i la coherència del material resultant.

- Preocupació ètica perquè el material publicat contribueixca a la millora efectiva de l'ensenyament i aprenentatge de la llengua i la literatura catalana.

8. Temari

Assignatura: <i>Edició de materials educatius</i>		
Tema		Hores presencials
1.	Llibres de text i materials curriculars <ul style="list-style-type: none">- Funcions i importància actual. Tipus.- L'objecte d'aprenentatge de l'àrea de llengua i literatura.- Criteris per a l'elaboració d'una programació.	2
2.	Els components de l'aprenentatge lingüístic: <ul style="list-style-type: none">- Comprensió lectora.- Expressió escrita.- Expressió oral.- Ús discursiu i reflexió gramatical.- Diferents eixos de programació.	4
3.	La programació dels aprenentatges literaris: <ul style="list-style-type: none">- Diferents eixos de programació- La integració dels aprenentatges lingüístics i literaris- Tipus d'activitats	2
4.	L'estructura d'una unitat didàctica: <ul style="list-style-type: none">- Eix organitzador- Tipus d'activitats- Disseny, redacció i ús de codis no lingüístics	2
5.	La integració dels aprenentatges: <ul style="list-style-type: none">- Programació integrada de llengües- Aprenentatges lingüístics propis de les àrees no lingüístiques.- Dificultats del discurs acadèmic	3

9. Bibliografia i altres recursos

a) Bibliografia bàsica

Tema 1

- FERRER, M. i LÓPEZ, F. (1999): "Llibres de text i concreció del currículum de llengua", *Articles*, núm. 19. Barcelona. Graó.

Tema 2

- FERRER, M.: "El temps de la narració: una seqüència de treball gramatical", en CAMPS, A.; ZAYAS, F. (coord.) (2006): *Seqüències didàctiques per aprendre gramàtica*. Barcelona. Graó.

Tema 3

- FERRER, M. (1994): "Els tòpics literaris: l'heroi, els estereotips femenins, les utopies", en *Materials didàctics per a l'ensenyament en valencià*, núm. 12. València. Generalitat Valenciana.

Tema 4

- FERRER, M. (2002): “Els continguts lingüístics al batxillerat”, en *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literaturam*, núm. 26. Barcelona. Graó

Tema 5

- FERRER, M. “La integración de las lenguas en la educación secundaria” en *Aula de Innovación Educativa*, 70. Barcelona. Graó

b) Bibliografia complementària o d'ampliació

Tema 1:

- FERRER, M. (1998): “Currículum i programació”, en CAMPS, A. I COLOMER, T.: *L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua i la literatura en l'educació secundària*. Barcelona. ICE/HORSORI
- FERRER, M. (2000) : “Llibres de text i formació del professorat. Com incorporen els llibres els resultats de la recerca lingüística i didàctica”, en CAMPS, A. Et alli (coord.): *Recerca i formació en didàctica de la llengua*. Barcelona. Graó.

Tema 2:

- CAMPS, A. i ZAYAS, F. (coord.) (2006): *Seqüències didàctiques per aprendre gramàtica*. Barcelona. Graó.
- COTTERON, J : “Seqüències didàctiques per ensenyar a argumentar a l'escola primària?”, en CAMPS, A. (comp.) (2003): *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona. Graó
- CROS, A; VILÀ, M. (2002) : “L'explicació d'un tema acadèmic”, en VILÀ, M. (coord.): *Didàctica de la llengua oral formal*. Barcelona. Graó.
- FERRER, M . i MIRÓ, M. (1999): “Connectors i producció escrita en primer cicle de primària”, en *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, núm. 17. Barcelona. Graó.
- VILÀ, M. (2002) : “Estratègies comunicatives de l'explicació oral”, en VILÀ, M. (coord.): *Didàctica de la llengua oral formal*. Barcelona. Graó.

Tema 3

- COLOMER, T. et alii: “L'heroi medieval: un projecte de literatura europea”, en en CAMPS, A. (comp.) (2003): *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona. Graó.
- DOLZ, J: “Com ensenyar a escriure el relat històric? Elaboració de dues seqüències didàctiques i avaluació de l'impacte pedagògic que té a l'escola primària”, en CAMPS, A. (comp.) (2003): *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona. Graó.

- RODRIGUEZ, C. et alii: “La reflexió gramatical en un projecte d’escriptura: ‘Manual de procediments narratius’”, en CAMPS, A. (comp.) (2003): *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona. Graó.

Tema 4

- COTTERON, J : “Seqüències didàctiques per ensenyar a argumentar a l’escola primària?”, en CAMPS, A. (comp.) (2003): *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona. Graó
- VILÀ, M. (coord.) (2002): *Didàctica de la llengua oral formal*. Barcelona. Graó.

Tema 5

- AGUT, F. et alii: “Una experiència de programació integrada de literatura (català, castellà i història), en *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, núm. 7. Barceona. Graó
- ALONSO TÀPIA, J. (1996): “Ensenyament de la comprensió lectora: objectius i estratègies”, en *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, núm. 7. Barcelona. Graó

c) Textos per a l’anàlisi

Llibres de text de l’àrea de *Valencià: llengua i literatura*, de primària i secundària.

10.Coneixements previs

Assignatura: <i>Edició de materials educatius</i>
Els coneixements previs que cal haver adquirit en les assignatures del primer bloc són: <ul style="list-style-type: none">- Formació lingüística adequada per a l’exercici docent i la gestió editorial.- Capacitat d’anàlisi de les produccions lingüístiques concretes atenent als aspectes pragmàtics i textuais.- Aplicació dels principis bàsics de la correcció lingüística en la depuració de documents escrits de caire formal.- Destreses específiques dins d’una visió dinàmica de la cultura i la història de les produccions literàries, aplicades a l’anàlisi de diferents tipus de discurs.- Coneixement de les característiques discursives i textuais dels gèneres literaris.- Coneixement de les característiques discursives i textuais dels gèneres funcionals en l’àmbit acadèmic i dels mitjans de comunicació.- Capacitat per posar en relació la literatura catalana amb les literatures del nostre entorn des de la vessant de la literatura comparada.

11. Metodologia

Assignatura: <i>Edició de materials educatius</i>
S’alternarà la informació teòrica per part del professor amb la discussió d’articles llegits pels alumnes i amb l’anàlisi de textos d’acord amb un guió prèviament establert.
Les 7 hores de classe teòrica es dedicaran a:

- Presentació en grup d'informació bàsica sobre els temes de l'assignatura, que posteriorment serà aplicada a l'anàlisi de materials.
- Discussió en grup guiada per la professora a partir dels articles proposats

Les 6 hores de **classe pràctica** es dedicaran a l'anàlisi crítica de materials:

- a) Anàlisi i valoració d'una unitat didàctica de l'àrea de *Valencià: llengua i literatura*, de primària o secundària.
- b) Anàlisi comparativa de diferents llibres de text de llengua i literatura
- c) Anàlisi de materials didàctics de l'Àrea de Ciències Socials

Les 6 hores de **preparació de classes teòriques** es dedicaran a la lectura i preparació de la bibliografia que es treballarà posteriorment a l'aula.

Les 6 hores de **preparació de les classes pràctiques** es dedicaran a la lectura del material que serà analitzat a l'aula i a la resolució d'aquelles qüestions que es plantegen prèviament a la discussió a l'aula.

Les 6 hores de **preparació dels treballs de les classes teòriques** es dedicaran a la realització d'un estat de la qüestió i un resum de les aportacions sobre alguns dels aspectes treballats a les classes, d'acord amb els interessos específics de cada alumne i la negociació que es farà amb la professora.

Les 12 hores de **preparació dels treballs de les classes pràctiques** es dedicaran a la preparació d'un treball on ressenyen de manera organitzada i ampliada un dels casos pràctics comentats a classe, destacant la relació amb la resta de casos comentats. Caldrà ressenyar les intervencions de les activitats complementàries que estan relacionades amb els casos pràctics.

Les 3 hores de **tutoria col·lectiva** es dedicaran a la presentació de la bibliografia que treballarem en les classes teòriques, dels casos pràctics, de la forma de treballar, els criteris d'avaluació, els treballs que s'hauran de lliurar, etc.

Les hores de **tutories individuals** es realitzaran mitjançant el correu electrònic i serviran per a guiar la preparació de classes teòriques i pràctiques.

Per al **seguiment de les classes** és necessari la lectura prèvia dels documents que s'hi indiquen. Per a l'avaluació positiva és necessari el seguiment de les classes de manera presencial. Caldrà assistir a un 80 per cent de les sessions, realitzar les lectures prèvies, participar activament a classe i presentar els treballs que s'hi indiquen per a poder ser avaluats en el termini de temps pactat en la primera tutoria col·lectiva.

Les 4 hores d'assistència a les **activitats complementàries** es realitzaran amb l'assistència a 1 activitat organitzada conjuntament amb la resta d'assignatures o a una taula redona en què diversos ensenyants, autors o representants d'editorials intercanvien punts de vista sobre l'edició de materials educatius.

12. Avaluació de l'aprenentatge

Assignatura: *Edició de materials educatius*

Per a ser avaluat positivament en aquesta assignatura cal:

- Assistir a un 80 per cent de les classes, realitzar-hi aportacions, comunicar-se

regularment amb la professora i presentar els treballs que s'hi indiquen per a poder ser avaluats en el termini de temps pactat en la primera tutoria col·lectiva.

- Presentar un resum de les aportacions sobre un dels aspectes treballats a les classes teòriques, prèviament pactat amb la professora.
- Presentar un treball (en la data i forma que es fixarà en la primera tutoria col·lectiva) on es ressenye de manera organitzada i ampliada un dels tres casos pràctics comentats a classe. Caldrà ressenyar, també, les intervencions en les activitats complementàries realitzades.